

Johan Nordenmark / Anne Hännestrand

Kommunstyrelsen

Utredning om Office 365

Ärende

Kommunledningskontoret har utrett om och i så fall hur, kommunen kan fortsätta använda den globala molntjänsten Office 365 i sin verksamhet och redovisar härmed utredningen *Office 365 i Danderyds kommun*.

Danderyds kommun har sedan år 2017 använt kontorsstödjtjänsten Office 365 som tillhandahålls av den globala molntjänstleverantören Microsoft.

Flera myndighetsuttalanden har publicerats om lämpligheten att använda molntjänster i offentlig verksamhet. Uttalandena har kulminerat efter att det amerikanska regelverket Cloud Act infördes år 2018.

Kommunledningskontoret har uppmärksammat att en sammantagen bedömning, utifrån de juridiska-, säkerhets- och dataskyddsmässiga aspekterna om Office365 synes ha saknats, varför kommunledningskontoret har genomfört en sådan utredning.

Kommunledningskontoret har också beaktat att det blir alldeles för ensidigt att peka ut brister i globala molntjänster, utan att se till bristerna i alternativa kontorsstödssystem.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar tjänsteutlåtandet med tillhörande utredning och lägger det till handlingarna.

Kommunledningskontorets utredning

Kommunledningskontorets utredning bifogas i sin helhet till detta tjänsteutlåtande i bilaga 2.

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunen använder Office 365 för hantering av e-post, Word och Excel, Powerpoint och andra i Office 365 tjänster. Sekretessreglerade och sekretessbelagda uppgifter samt personuppgifter hanteras i Office 365, men det går inte att säga med säkerhet hur stor eller liten del av innehållet i Office 365 som innehåller sådana uppgifter. Det går också att tänka sig att olika förvaltningar hanterar olika mängd och typ av sekretessreglerade och sekretessbelagda uppgifter samt personuppgifter. Kommunen måste i största möjliga mån skydda denna information från obehörig åtkomst.

Johan Nordenmark / Anne Hännestrand

Sekretessreglerade och sekretessbelagda uppgifter

Utredningen har analyserat om det finns betänkligheter utifrån offentlighets- och sekretesslagen att hantera sekretessreglerad och sekretessbelagd information i en molntjänst. Röjer kommunen sekretessbelagda uppgifter när kommunen använder Office 365? Utredningen har identifierat två betänkligheter enligt följande.

- Det måste bedömas vara *nödväntigt* att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till Office 365 och Microsoft för att kommunen ska kunna *fullgöra sin verksamhet*, enligt 10 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen, för att grund för utlämnandet av uppgifterna ska finnas. Utredningen har funnit att denna problematik även uppstår vid egen serverdrift (som i princip alltid kräver extern support) utan att en molntjänst används, och att det i vart fall måste vara *nödväntigt* för kommunen att välja något av de kontorsstödssystem som finns till hands. Utredningen har funnit att säkerheten i Office 365 många gånger är bättre än i andra alternativ som t.ex. egen serverdrift. Tillräcklig säkerhet för kommunens information är en förutsättning för att verksamheten ska kunna fullgöras. Även utifrån detta bör det kunna övervägas om det inte ändå är *nödväntigt* att lämna ut informationen till Office 365 och Microsoft, enligt ovan nämnt lagrum.
- Cloud Act och liknande regelverk kan medföra att utlämnandet utgör ett röjande av sekretessbelagda uppgifter, *om* uppgifterna lämnas ut av Microsoft till tredje part. Sannolikheten att uppgifterna lämnas ut av Microsoft till tredje part bedöms i dagsläget med viss försiktighet som låg. Detta medför att risken för att kommunen, utifrån Cloud Act och liknande regelverk, röjer sekretessbelagda uppgifter med viss försiktighet får bedömas som låg. Om uppgifter lämnas ut av Microsoft, kan det utgöra ett brott mot tystnadsplikten. Se vidare under personuppgifter.

Personuppgifter

Denna utredning har också utrett om det finns betänkligheter att behandla personuppgifter i en molntjänst med utländskt ägande utifrån ett dataskyddsperspektiv. Så länge dataskyddslagstiftningen efterlevs går det bra. Rättsakten som kommunstyrelsen har med Microsoft är skriven av Microsoft själva, vilket möjligen utgör ett problem då Microsoft ensidigt kan ändra villkoren (dock, enligt Microsofts egna uppgifter, inte utan att meddela kommunen) och kommunens personuppgiftsansvariga på så sätt lämnar ifrån sig kontrollen över personuppgiftshanteringen till biträdet.

Johan Nordenmark / Anne Hännestrand

Utredningen gör vidare bedömningen att Microsoft möjligen inte följer dataskyddslagstiftningen, om de lämnar ut personuppgifter till tredje part enligt Cloud Act och andra regelverk, oberoende av vad som framgår i Microsofts villkor. Det är vidare osäkert om Microsofts underbiträden omfattas av samma adekvata skyddsnivå, som Microsoft själva gör, vilket i förlängningen skulle kunna medföra personuppgiftsincidenter.

Säkerhet

Utredningen har slutligen utrett om Microsofts grundsäkerhetsnivå är tillräcklig för att skydda informationen som kommunen lagrar i Office 365, och om Danderyds kommun nyttjar och tillämpar relevanta säkerhetslösningar. Utredningen har kommit fram till att molntjänstens säkerhetsfunktioner och kvalitén i dessa är en av flera förutsättningar för att bedriva ett effektivt säkerhetsarbete, sett till skydd mot kvalificerade hot. Utredningen gör bedömningen att risken för att obehöriga genom angrepp kommer åt information är en större risk, än ett utlämnande via Cloud Act, varför säkerheten i kontorsstödssystem måste premieras.

Sammanfattningsvis

Med utgångspunkt att Danderyds kommun redan använder Office 365, och utifrån de alternativa kontorsstödssystem som finns till hands, lämnar utredningen rekommendationen att Office 365 kan fortsätta användas, exklusivt för sekretess som rör Sveriges säkerhet (så kallad säkerhetsskyddsklassificerad information). Utredningen har identifierat och listat riskreducerande åtgärder och andra åtgärder som måste vidtas för att kommunen ska kunna fortsätta använda Office 365.

Office 365 kan med försiktighet användas för bearbetning av känsliga personuppgifter, sekretessreglerade och sekretessbelagda uppgifter, men det ersätter inte de verksamhetssystem som kommunen normalt har för hantering av dessa uppgifter inom kärnverksamheten. De systemen ska även i fortsättningen användas framför Office 365. Office 365 ska aldrig användas för långtidslagring av sekretessreglerade och sekretessbelagda uppgifter samt personuppgifter efter att bearbetningen är klar.

Åsa Heribertson
KommundirektörJohan Lindberg
Administrativ direktör

Handlingar i ärendet

Bilaga 1, Tjänsteutlåtandet om utredning om Office 365

Bilaga 2, Utredningen om *Office 365 i Danderyds kommun*